

הרגעים הראשונים של הבוקר

והנה רושם המעשים פועל על הדיעות והמדות תמידי, וביותר המעשים הראשונים לעת בוקר שיפקח האדם את עיניו וירגיש את התבל ומלאה וכל החיים הסובבים אותו, אז על הצעדים הראשונים של חיי כל יום יפעלו יותר המעשים, כשהם מדוקדקים להיות לעזר לאור הדרך הישרה... והנה ראשית כל חמדה היא הענוה, ולעומתה הגאווה היא ראשית כל חטאת. פתח הגאווה הוא בהיות האדם מיחש לעצמו מדת האדנות כאשר ביאר החסיד כחובת הלבבות, ע"כ בתחלת הקיצו ופקחו עיניו ראוי שלא ימשוך על עצמו מדת האדנות, וראוי שיהי' עבד לעצמו... ע"כ אל תטול חלוקך שחרית מיד השמש ותלבש, כ"א בעצמך שמש את עצמך, פתח ציור הענוה בלבך בראש הצעד של אורח החיים ליום הבא לפניך...

10

עין-אי"ה ברכות

ההרגשות הראשונות פועלות באדם בהתחלת כל יום, לכוונן על פיהן מטרת הנהגותיו ותהלוכותיו בחיים. ע"כ ישתדל האדם שתהי' ראשית הרגשותיו נעלות ורוחניות לתכלית השלמות האמיתי, וזה יקנה ע"י התפילה הבאה בהרגשת הנפש, כי הדם הוא הנפש, ולא יאכל תחילה שלא יקדים לנפשו רגשות בהמיות, שבהיותם קודמים לרגשי קודש יפעלו עליו להמשיכו בתכונתו והליכותיו אל שפלות ערכם.

עין-אי"ה ברכות

ובבקר טוב להסתכל על השמים, ועל-ידי-זה נמשך הדיעת

ליקוטי מוהר"ן

לעורר את השחר

20

יתגבר כארי לעמוד בבקר לעבודת בוראו שיהא הוא מעורר השחר הג"ה ובשכבו על משכבו ידע לפני מי הוא שוכב, ומיד כשיעור משנתו יקום בנריונות לעבודת בוראו יתעלה ויתרומם, שיויתי ה' לנגדי תמיד וכו' שו"ע או"ח א

ובספר דברי יתוקאל כתב בשם הרב הצדיק הקדוש מוהר"ר סאיר ספרעטישלאן זצוק"ל שהי' מרגלא בפומי, דהשלחן ערוך או"ח (סי' א') התחיל בזה הלשון יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו. וכתב הרמ"א ז"ל ובשכבו על משכבו ידע לפני מי הוא שוכב. וקשה דהמחבר מדבר מענין עמידה ולמה ידבר הרמ"א עתה מענין שכיבה שהוא דבר אחר. מה ירצה הרמ"א ז"ל בזה. אלא שהיה קשה להרמ"א דהמחבר כתב בסתם יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו. דמי ראה איש ששוכב א"ע לישן כסוס שיתגבר כארי לעמוד, הלא אם ילך לשכב כסוס יעמוד ג"כ כסוס. רק אם ישכיב א"ע כארי יתגבר לעמוד כארי. לכן כתב הרמ"א פירושו ובשכבו על משכבו ידע לפני מי הוא שוכב ואז יתגבר לעמוד כארי. וזהו אם זכרתיך על יצועי באשמורות אהנה בך:

טעמי המנהגים ומקורי הדינים

להתחיל כל יום מחדש

30

כלל גדול בעבודת ה' שלא ישים לנגד עיניו כי אם אותו היום שעומד בו, הן בעסק פרנסה והצטרכותו צריף שלא יחשב מיום לחברו כמוכא בספרים, וכן בעבודת ה' לא ישים לנגד עיניו כי אם אותו היום ואותה השעה לבד, כי כשרוצים לזכור בעבודת השם נדמה להאדם פאלו הוא משא כבד ואי אפשר לו לשא משא כבד כזאת, אבל כשיחשב שאין לו רק אותו היום לא יהיה לו משא כלל, גם שלא ידחה מיום ליום לאמור מחר אתחיל מחר אתפלל ככונה וככה פראוי וכיוצא בזה, כי אין לו להאדם בעולמו כי אם אותו היום ואותה השעה שעומד בו, כי יום המחרת הוא עולם אחר לגמרי "היום אם בקולו תשמעו" היום דיקא:

קיצור ליקוטי מוהרן רע"ב